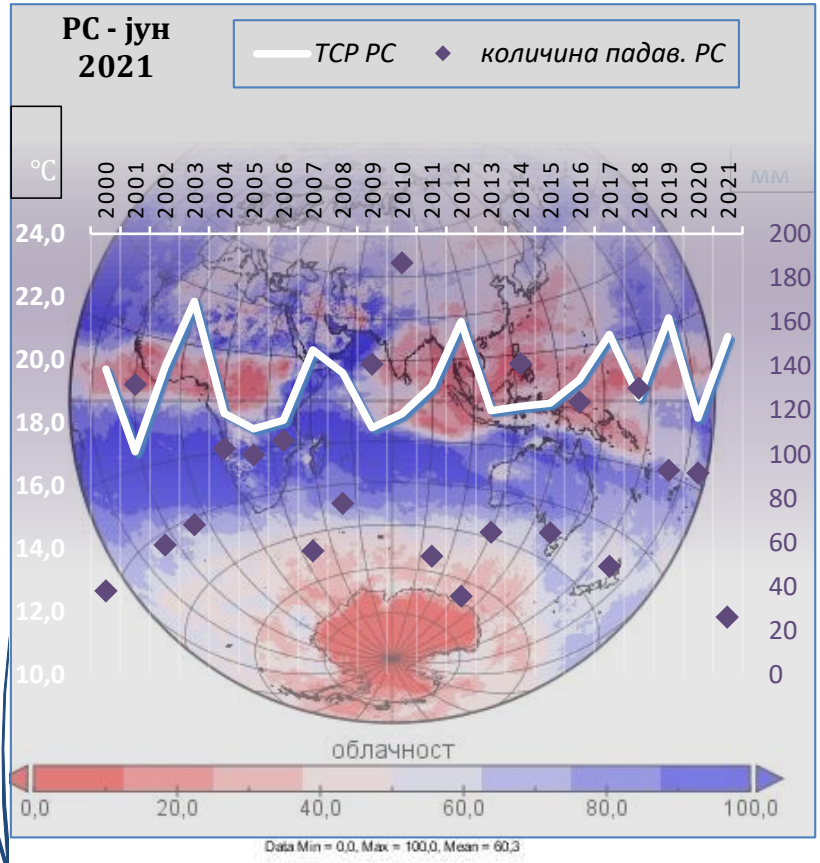
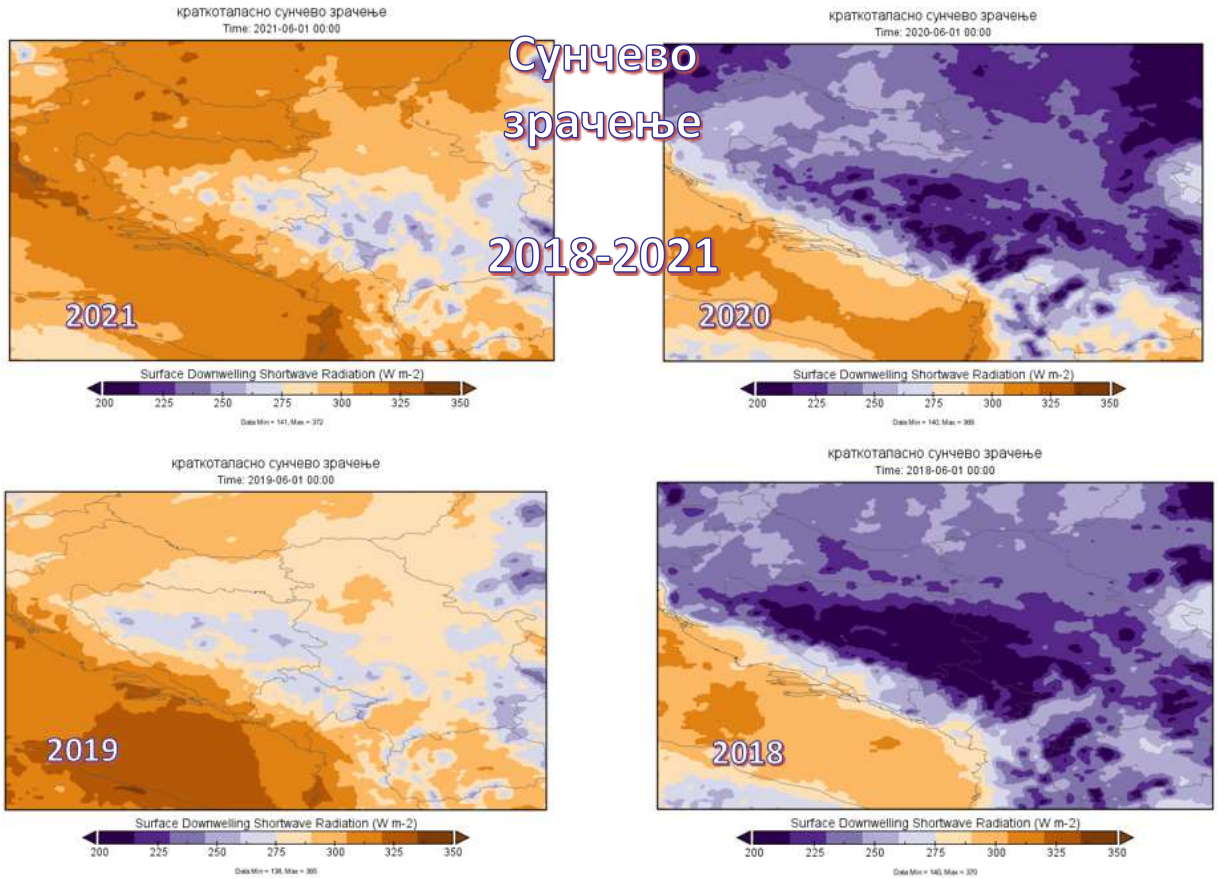
РЕПУБЛИКА СРПСКА ЈУНА 2021

Екстремно топло у односу на референтни период 1900-2000; пети најтоплији јун у 130 година. Према историјском периоду од 1862 најтоплији јун мјесец био је 2003, најхладнији 1923 године.

Јун 2021 је био мјесец са најмањом количином падавина у сјеверним и ценралним предјелима, у посљедњих 150 година, гдје суша није „нормално“ стање као на југу. У просјеку, дефицит кише у Српској је 73% (мај је био такође у дефициту, 34%). Сунчево зрачење је било изузетно високо, девијација у сјеверним крајевима је била знајчајно велика.

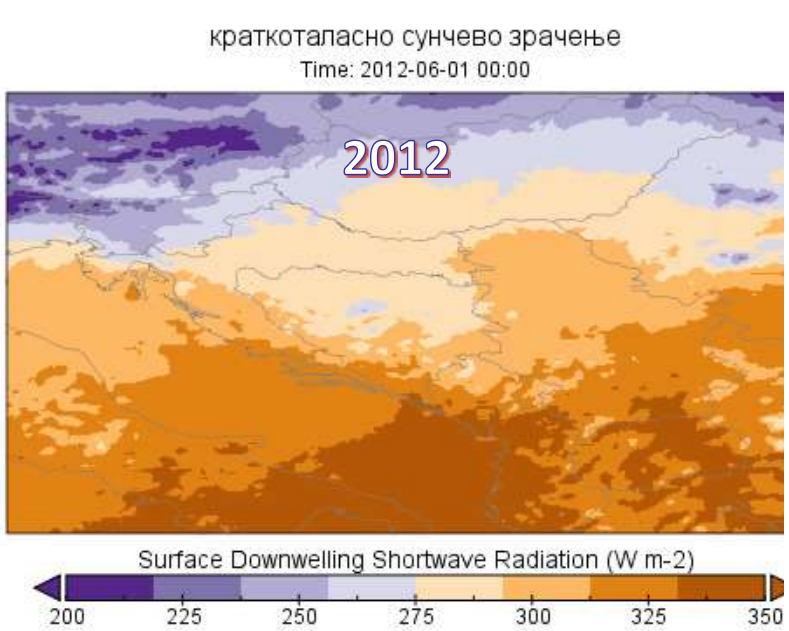

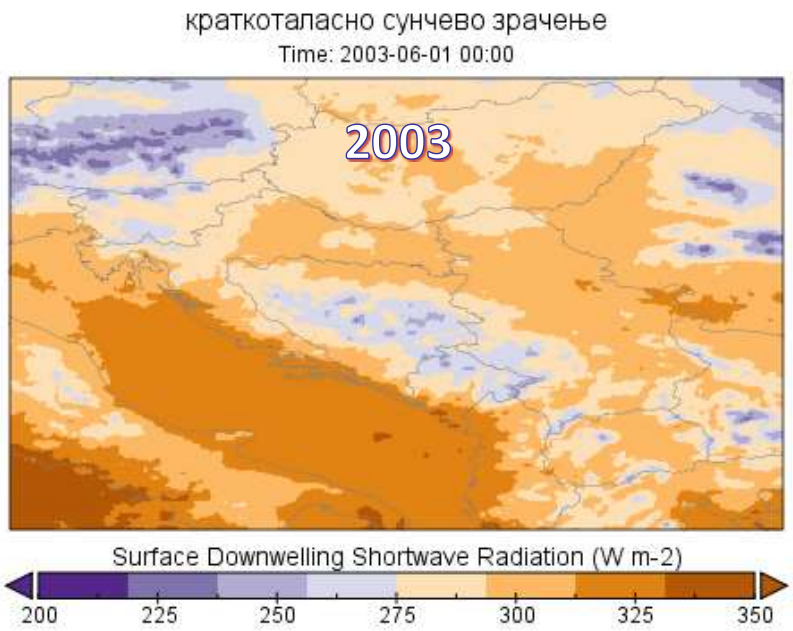

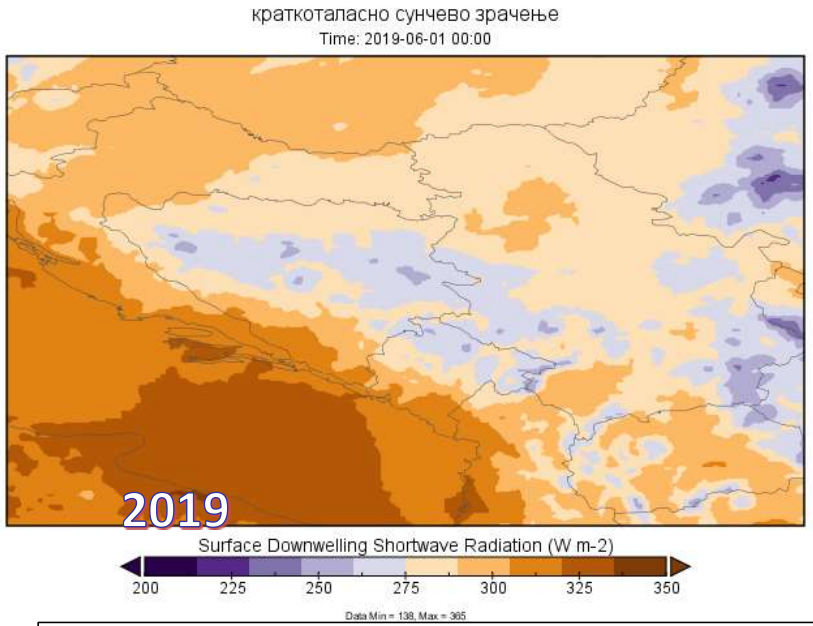
Средња мјесечна температура ваздуха за територију Српске јуна 2021 износи 20.7℃ што је за 2.6℃ степена више од средње температуре за период 1951-2018 и означава тип времена ***врло топло -изузетно изнад нормале.***

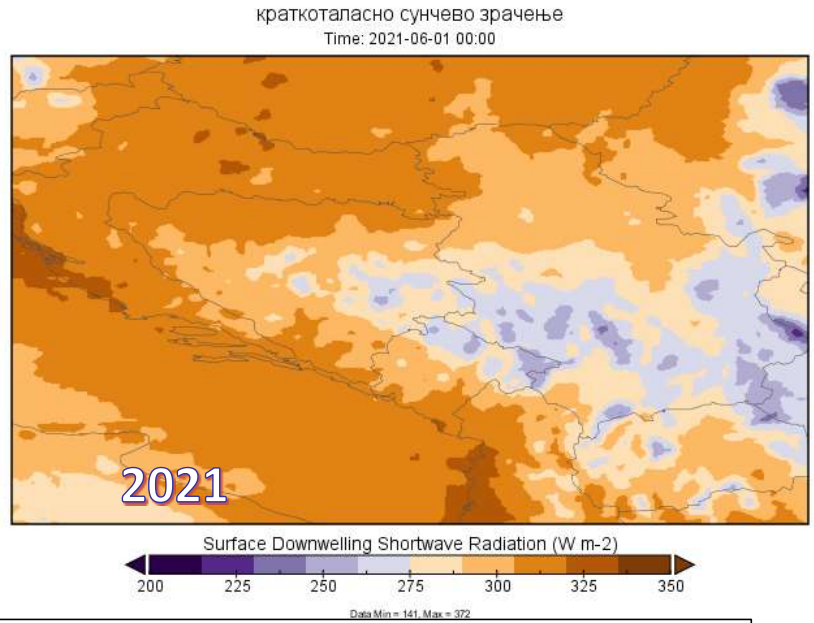
Локално, Тср у распону од 7.2℃ (Хан Пијесак, 01.06.2021) до 30.6℃ (Бања Лука, 24.06.2021);Тмакс ТХх: од 12,2℃ Чемерно до 39.3℃ Бања Лука; Најнижа минимална температура ваздуха у ноћним сатима, кретала се од ТNn= -0.7 Соколац (02.јун) до највиших ТNx= 24.0 ℃, Требиње (30.јун). Најхладнији дан јуна у Српској био је 1 а најтоплији 24..

Године с високим сунчевим зрачењем у јуну мјесецу, кад је Тср била највећа, а и због прилива топлог ваздуха из региона

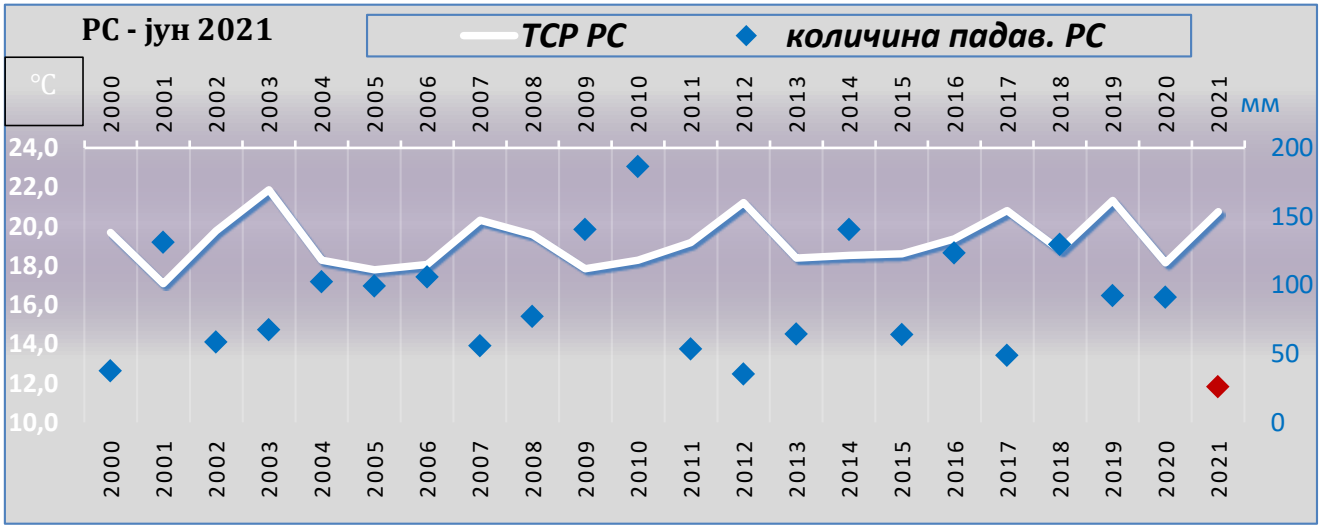

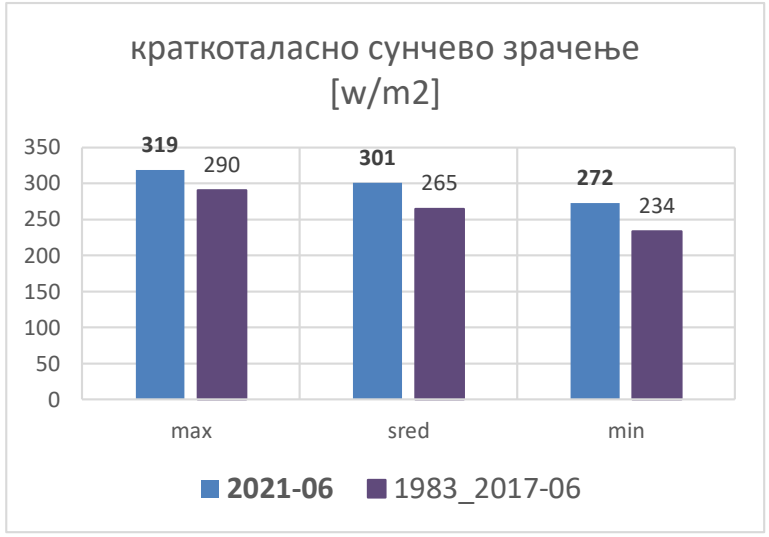

Извор података: CMSAF/EUMETSAT, climate produst Surface Incoming Shortwave Solar Radiation, обрада одсјек климатологије РХМЗ РС

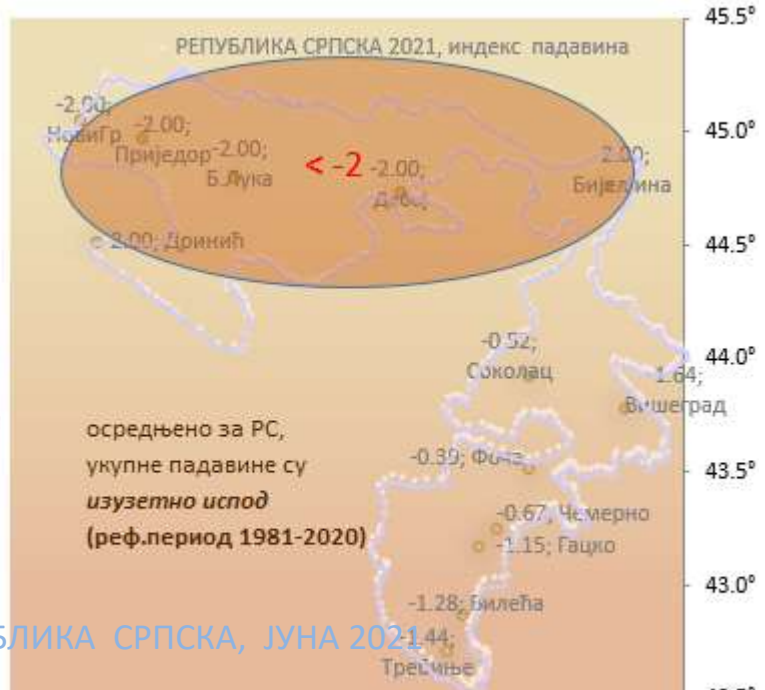

На графику изнад је приказана средња јунска температура ваздуха (бијелом) као и сума количина падавина (плавом) од 2000 до 2021.године. Лијево је приказана вишегодишња вриједност зрачења, као и за јун мјесец.

Према емпиријском индексу падавина испод прага екстремне суше (испод минус 2) на сјеверу и испод минус 1 на југу (гдје је љетња суша „нормално стање“, те овај индекс не одговара слици на терену) јунска суша 2021 спада у највеће суше икада. Високе температуре су допринеле још већем исушивању тла.

-ОДСЈЕК ЗА КЛИМАТОЛОГИЈУ, РХМЗ РЕПУБЛИКА СРПСКА, ЈУНА 2021

***Табела 1:** средња температура ваздуха, Тср, на станицама РХМЗ*

Тср tmean (TG)	**Тср**	Тср-макс	датум макс	Тср мини	датум мин	± (Тсрмин-Тсрмакс)	перцентил P		Тср вишегод	**разлика од вишег.про.**	T>=15	T>=20	T>=25
	Tmean	*max*	*date of max*	*mini*	*date of min*	*anomaly*	*Percentile*		*tmean multiann*	***anomaly2***	*T15*	*T20*	*T25*
Бања Лука	23.4	30.6	24.06.2021	15.1	01.06.2021	15.5	1.00	*екстр топло*	19.8	**3.6**	30	24	12
Добој	22.6	28.9	23.06.2021	14.0	01.06.2021	14.9	0.99	*екстр топло*	19.5	**3.1**	29	22	11
Бијељина	23.2	29.6	24.06.2021	14.7	01.06.2021	14.9	0.97	*гран врло екстр топло*	20.3	**2.9**	29	23	13
Соколац	17.3	24.5	24.06.2021	8.7	01.06.2021	15.8	0.96	*врло топло*	15.1	**2.2**	18	10	2
Чемерно	**15.2**	23.1	24.06.2021	7.7	01.06.2021	15.4	0.95	*врло топло*	13.2	**2.0**	13	6	0
Гацко	18.4	25.0	24.06.2021	9.9	01.06.2021	15.1	0.99	*екстр топло*	15.7	**2.7**	23	11	3
Требиње	23.5	29.8	24.06.2021	16.9	01.06.2021	12.9	0.94	*врло топло*	21.4	**2.1**	30	24	12
Калиновик	**16.5**	23.1	24.06.2021	8.3	01.06.2021	14.8	0.85	*топло*	15.1	**1.4**	17	9	0
МркГрад.	**20.0**	28.6	24.06.2021	11.2	01.06.2021	17.4	0.99	*екстр топло*	17.0	**3.0**	27	13	8
Приједор	23.0	28.8	24.06.2021	15.0	01.06.2021	13.8	0.99	*екстр топло*	19.9	**3.1**	30	25	12
НовиГр.	22.3	28.2	24.06.2021	14.8	01.06.2021	13.4	0.99	*екстр топло*	19.2	**3.1**	29	21	11
Градишка	23.0	30.1	24.06.2021	16.2	01.06.2021	13.9	0.97	*гран врло екстр топло*	20.1	**2.9**	30	23	12
Билећа	**21.7**	27.9	24.06.2021	15.0	02.06.2021	12.9	0.95	*врло топло*	19.5	**2.2**	30	17	12
Рибник	**19.8**	28.3	24.06.2021	11.9	01.06.2021	16.4	0.92	*врло топло*	17.8	**2.0**	27	12	5
Србац	22.6	28.8	24.06.2021	15.8	01.06.2021	13.0	0.91	*гран топло врло топло*	19.0	**3.6**	30	22	12
ХПијесак	**16.8**	25.5	24.06.2021	7.2	01.06.2021	18.3	0.98	*гран врло екстр топло*	14.0	**2.8**	19	7	2
Вишеград	**21.4**	27.9	23.06.2021	13.2	01.06.2021	14.7	0.95	*врло топло*	19.1	**2.3**	27	17	11
Сребреница	18.8	25.4	30.06.2021	10.1	01.06.2021	15.3	0.78	*топло*	17.7	**1.1**	24	13	5
Дринић	18.5	25.0	24.06.2021	9.3	01.06.2021	15.7	0.98	*екстр топло*	15.8	**2.7**	26	12	2
Рудо	**20.0**	26.2	30.06.2021	12.1	01.06.2021	14.1	0.89	*топло*	18.2	**1.8**	26	12	10
Фоча	**19.8**	25.0	23.06.2021	11.2	01.06.2021	13.8	0.91	*гран топло врло топло*	**18.1**	**1.7**	26	14	7
Зворник	**20.2**	27.8	23.06.2021	13.3	01.06.2021	14.5	0.96	*врло топло*	19.0	**1.2**	28	13	9
Мљечаница	**21.5**	29.0	24.06.2021	13.6	01.06.2021	15.4	0.95	*врло топло*	19.3	**2.2**	28	17	10
Шипово	**21.6**	24.9	24.06.2021	10.8	01.06.2021	14.1	0.84	*топло*	17.3	**4.3**	29	19	10

Тср, најхладнијег дана (01.јун) кретала се од 7.2°C (Хан Пијесак) до 16.9°C на југу (Требиње); најтоплији дан обиљежен је температурама од 23.1°C у планинским предјелима (Чемерно) до 30.6°C (Бања Лука) 24. јуна.

Највеће апсолутно колебање (апсТмин-Тапсмакс) биљежи станица Шипово, 35 степен. Највеће просјечно колебање Тминср-Тмаксср) биљежи станица Рибник 18 °C. Број дана са Тмакс изнад 25°C (љетни дани) кретао се до 28 Бања Лука. Тмин: 2021 Најхладнија ноћ са -0.7°C регистрована на станици Соколац 02.06..

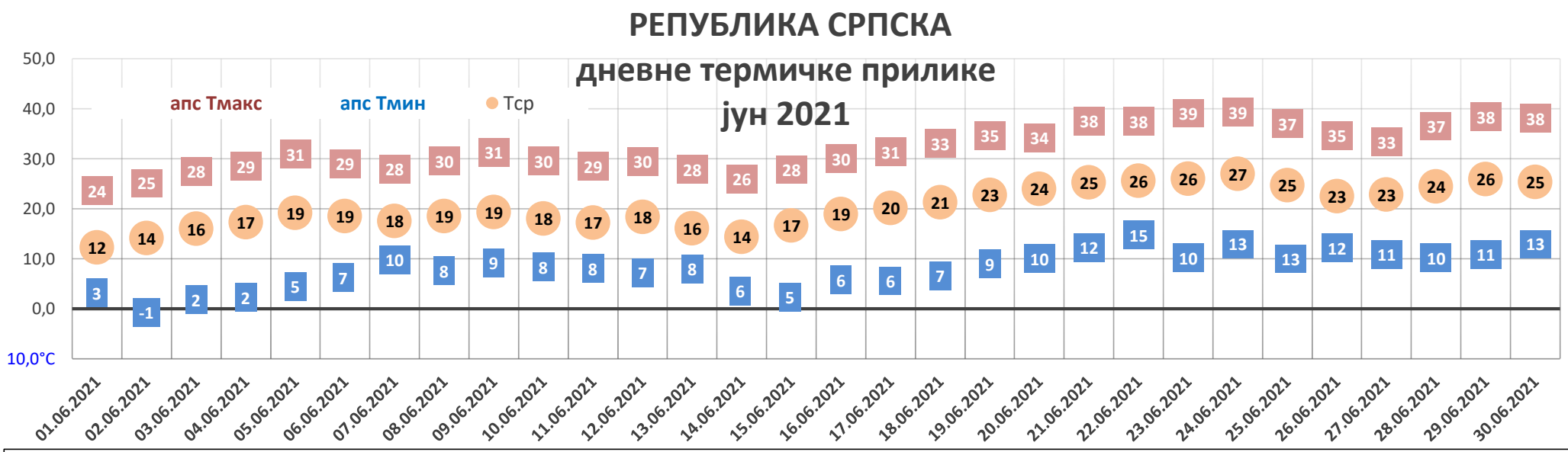
Опширније *табела бр 1*.

***Табела 2:** минимална и максимална температура ваздуха, Тмакс и Тмин на станицама РХМЗ*

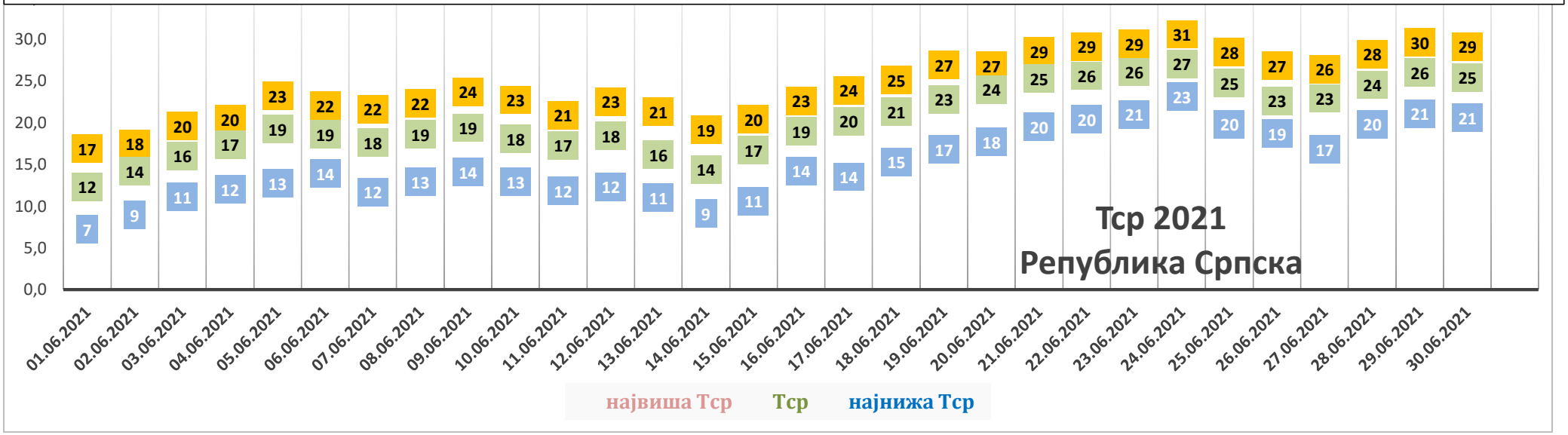
Тмин Tn	средња вр. *mean*	макс *max*	датум макс *date of max*	**мин** ***mini***	датум мин *date of min*	прос. колебање *DTR*	бр.д. Тн<0 *FD0*	бр.д. Тн >20 *TR20*
БЛука	14.7	20.6	24.6.21.	6.7	2.6.21.	16.5	0	1
Добој	14.5	21.3	24.6.21.	6.4	2.6.21.	15.7	0	2
Бијељина	15.4	23.0	25.6.21.	7.4	2.6.21.	14.9	0	5
Соколац	8.9	15.0	22.6.21.	-0.7	2.6.21.	15.6	1	0
Чемерно	10.8	19.0	24.6.21.	2.0	2.6.21.	10.3	0	0
Гацко	10.3	14.8	22.6.21.	2.0	2.6.21.	14.8	0	0
Требиње	17.9	24.0	30.6.21.	10.6	1.6.21.	12.5	0	11
Калиновик	9.3	17.4	22.6.21.	0.0	2.6.21.	14.1	1	0
МркГрад	12.8	19.6	25.6.21.	5.2	2.6.21.	14.6	0	0
Приједор	14.4	22.5	25.6.21.	5.6	2.6.21.	16.3	0	2
НовиГр	14.8	20.3	24.6.21.	6.7	2.6.21.	15.6	0	1
Градишка	15.1	22.3	24.6.21.	8.3	2.6.21.	14.1	0	2
Билећа	13.1	19.4	22.6.21.	5.6	2.6.21.	15.9	0	0
Рибник	10.4	18.0	24.6.21.	3.2	2.6.21.	18.1	0	0
Србац	14.5	20.3	24.6.21.	8.1	1.6.21.	15.5	0	2
ХПијесак	10.6	18.8	24.6.21.	1.6	2.6.21.	12.4	0	0
Вишеград	12.8	18.0	24.6.21.	5.20	2.6.21.	17.1	0	0
Сребреница	12.3	18.6	24.6.21.	4.4	2.6.21.	14.5	0	0
Дринић	12.5	19.0	24.6.21.	5.6	2.6.21.	14.5	0	0
Рудо	12.3	17.1	22.6.21.	5.4	3.6.21.	17.1	0	0
Фоча	15.2	20.4	24.6.21.	7.6	2.6.21.	13.5	0	2
Мраковица	15.5	22.0	24.6.21.	6.0	1.6.21.	9.8	0	6
Зворник	15.7	21.2	24.6.21.	8.2	3.6.21.	13.0	0	5
Б.Мљечан.	14.8	20.0	20.6.21.	8.2	2.6.21.	14.7	0	2
Шипово	10.9	17.0	21.6.21.	2.6	2.6.21.	17.3	0	0
0Р	*8.9* *Соколац*	*14.8* *Гацко*	*22.6.21.*	*-0.7* *Соколац*	*2.6.21.*	*9.8* *Мраковица*	*0.0* *БЛука*	*0.0* *Соколац*
0,5Р	***13.10*** *Билећа*	***19.60*** *МркГрад*		***5.60*** *Приједор*		***14.78*** *Гацко*	***0.00*** *БЛука*	***0.00*** *Соколац*
1Р	17.9 *Требиње*	24.0 *Требиње*	*30.6.21.*	10.6 *Требиње*	*1.6.21.*	18.1 *Рибник*	1.0 *Соколац*	11.0 *Требиње*

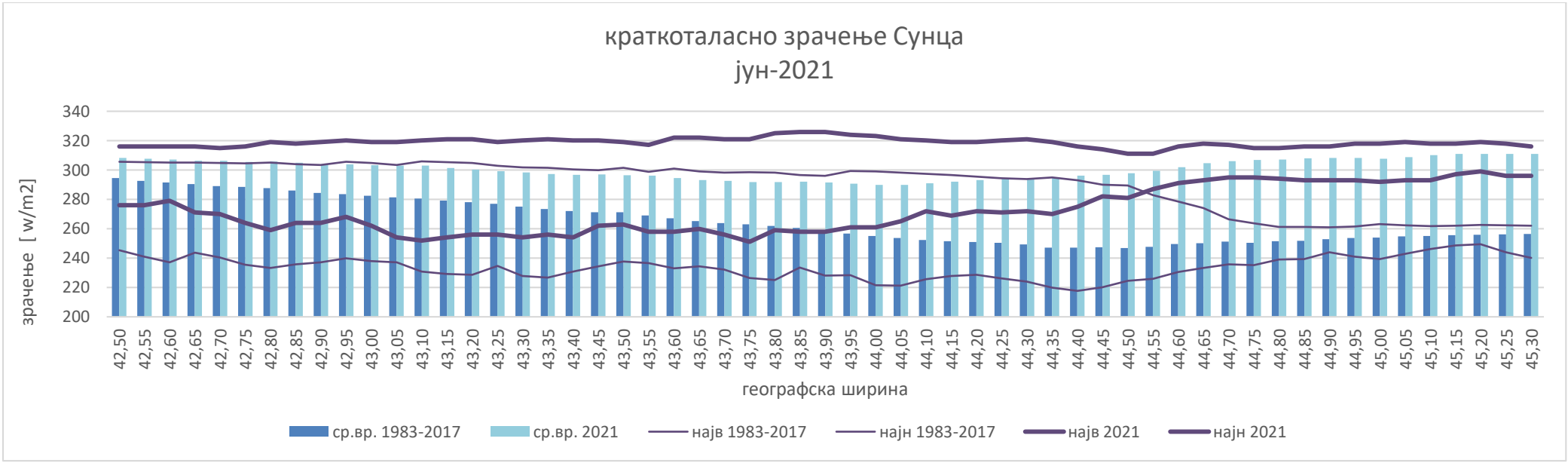
Тмакс *Tx*	средња вр. *mean*	**макс** ***max***	датум макс *date of max*	мин *mini*	датум мин *date of min*	апс. колебање *TNn-TXx (DTRabs)*	TX>= 25 *SU25*	TX>= 30 *TR30*
Бања Лука	31.1	39.3	24.6.21.	23.0	1.6.21.	32.6	28	15
Добој	30.2	37.8	24.6.21.	20.8	1.6.21.	31.4	26	13
Бијељина	30.3	38.2	24.6.21.	21.0	1.6.21.	30.8	27	15
Соколац	24.6	33.0	24.6.21.	13.9	1.6.21.	33.7	14	8
Чемерно	21.0	29.0	23.6.21.	12.2	1.6.21.	27.0	9	0
Гацко	25.0	34.0	23.6.21.	14.8	1.6.21.	32.0	14	10
Требиње	30.3	38.3	23.6.21.	23.0	2.6.21.	27.7	26	14
Калиновик	23.3	32.0	23.6.21.	13.0	1.6.21.	32.0	12	5
МркоњићГ.	27.4	36.0	29.6.21.	18.2	1.6.21.	30.8	19	11
Приједор	30.7	38.0	24.6.21.	22.2	1.6.21.	32.4	28	16
НовиГрад	30.4	37.8	29.6.21.	21.8	1.6.21.	31.1	26	15
Градишка	29.2	35.9	24.6.21.	21.7	14.6.21.	27.6	27	12
Билећа	29.0	36.6	24.6.21.	21.4	1.6.21.	31.0	24	13
Рибник	28.6	37.8	24.6.21.	19.8	14.6.21.	34.6	23	11
Србац	30.0	38.8	24.6.21.	20.7	1.6.21.	30.7	26	13
ХПијесак	23.0	33.7	24.6.21.	12.8	1.6.21.	32.1	9	7
Вишеград	30.0	39.2	24.6.21.	18.2	1.6.21.	34.0	23	15
Сребреница	26.8	36.0	24.6.21.	17.4	1.6.21.	31.6	18	8
Дринић	27.0	35.5	23.6.21.	18.2	1.6.21.	29.9	17	10
Рудо	29.4	38.1	30.6.21.	18.6	1.6.21.	32.7	23	14
Фоча	28.7	36.6	23.6.21.	17.8	1.6.21.	29.0	22	12
Мраковица	25.3	36.0	29.6.21.	17.5	1.6.21.	30.0	16	5
Зворник	28.8	37.4	24.6.21.	19.2	1.6.21.	29.2	23	13
Б.Мљечан.	29.5	37.4	24.6.21.	21.0	1.6.21.	29.2	27	12
Шипово	28.2	37.2	22.6.21.	19.0	1.6.21.	34.6	21	11
0Р	*21.0* *Чемерно*	*29.0* *Чемерно*	*23.6.21.*	*12.2* *Чемерно*	*1.6.21.*	*27.0* *Чемерно*	*9.0* *Чемерно*	*0.0* *Чемерно*
0,5Р	***28.8*** *Зворник*	***37.2*** *Шипово*		***19.0*** *Шипово*		***31.1*** *НовиГр*	***23.0*** *Рибник*	***12.0*** *Градишка*
1Р	31.1 *БЛука*	39.3 *БЛука*	*24.6.21.*	23.0 *БЛука*	*1.6.21.*	34.6 *Шипово*	28.0 *БЛука*	16.0 *Приједор*

Број дана са Тмакс изнад 30°C (тропски дани) кретао се до 16 Приједор; мразни дани до 1 Соколац ; Број дана са Тмин > 20ст (тропске ноћи) до до 11.0 дана (Требиње). *Опширније табела бр 2.*

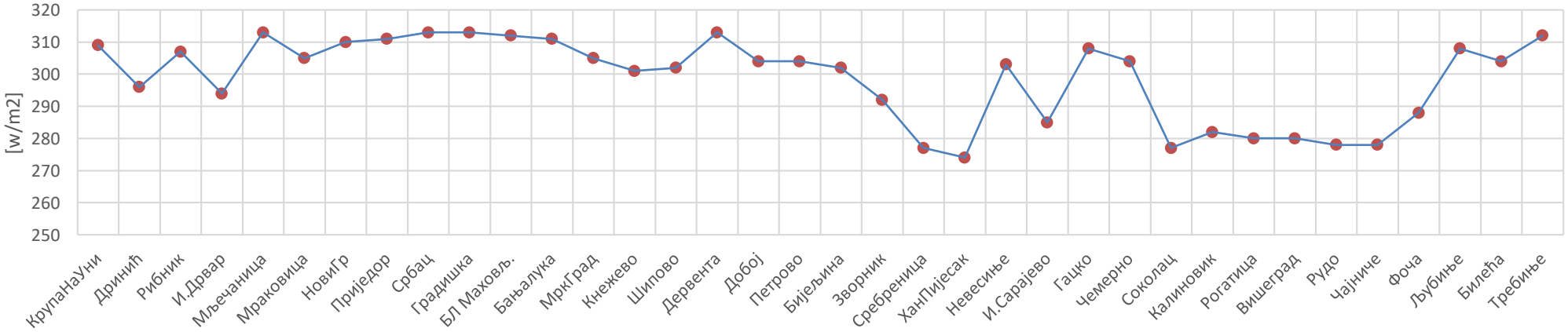

Средња дневна температура Тср, најхладнијег дана јуна мјесеца (01.јун), кретала се од 7.2°C (Хан Пијесак) до 16.9°C на југу (Требиње, 01.јун); најтоплији дан јуна обиљежен је температурама од 23.1°C у планинским предјелима (Чемерно) до 30.6°C (Бања Лука) 24. дана јуна.

Сунчево зрачење и инсолација, значајно изнад нормале, нарочито у сјеверним крајевима земље, што је условило дефицит кише (ниспона кретања ваздуха у склопу гребена високог притиска онемогућавала значајнији развој облака)

Извор података: CMSAF/EUMETSAT, climate produst Surface Incoming Shortwave Solar Radiation, обрада одсјек климатологије РХМЗ РС

мјесечна количина падавина јун-2021

	кол.падавина rainfall	дневни макс RX1day	датум макс date of	перцентил P	категорија према нормали P-categ.	*СР.КОЛ 1989-2018* *multiannual precip*	ИНДЕКС SPI	суф/деф% trend(%)	%пад од норм %PRCP	П>1 R1	П>10 R10	П>20 R20	П>30 R30	интензитет sdI
Бања Лука	**12**	6	7	0.0488	*изузетно испод*	**101**	-1.6563	-88.6	11	5	0	0	0	2.3
Добој	**20**	6	25	0.1103	*много испод*	**108**	-1.2251	-81.7	18	7	0	0	0	2.8
Бијељина	**14**	5	1	0.0732	*изузетно испод*	**88**	-1.4524	-84.2	15.8	5	0	0	0	2.8
Соколац	**70**	26	11	0.2621	*мало испод*	**101**	-0.6369	-30.9	69	8	3	1	0	8.7
Чемерно	**52**	20	6	0.18	*много испод*	**99**	-0.9019	-47.4	53	5	3	1	0	10.4
Гацко	**25**	15	8	0.1366	*много испод*	**76**	-1.0957	-67.8	32.2	4	1	0	0	6.1
Требиње	**12**	6	11	0.1361	*много испод*	**70**	-1.0981	-83.1	16.9	3	0	0	0	3.9
Калиновик	**32**	19	18	0.0432	*изузетно испод*	**108**	-1.7152	-70.0	30.0	6	1	0	0	5.4
МркоњићГ.	**23**	11	7	0.0341	*изузетно испод*	**112**	-1.8235	-79.8	20.2	4	1	0	0	5.7
Приједор	**11**	9	7	0.0310	*изузетно испод*	**86**	-1.8668	-86.8	13	2	0	0	0	5.7
Нови Град	**10**	7	7	0.0144	*изузетно испод*	**91**	-2.1865	-88.9	11	2	0	0	0	5.1
Градишка	**3**	1	14	0.0200	*изузетно испод*	**83**	-2.0538	-96.5	3	2	0	0	0	1.5
Билећа	**18**	6	8	0.1504	*много испод*	**77**	-1.0346	-76.6	23.4	4	0	0	0	4.5
Рибник	**37**	22	7	0.0660	*изузетно испод*	**109**	-1.5063	-66.3	33.7	4	1	1	0	9.2
Србац	**28**	14	7	0.1000	*изузетно испод*	**84**	-1.2818	-67.1	33	5	1	0	0	5.5
ХанП.	**52**	14	26	0.0837	*изузетно испод*	**129**	-1.3804	-59.9	40	8	2	0	0	6.5
Вишеград	**34**	16	8	0.0771	*изузетно испод*	**82**	-1.4247	-59.1	41	5	1	0	0	6.7
Сребреница	**30**	9	14	0.0686	*изузетно испод*	**125**	-1.4859	-76.1	24	7	0	0	0	4.3
Дринић	**10**	9	7	0.0234	*изузетно испод*	**99**	-1.9889	-90.4	10.0	1	0	0	0	9.5
Рудо	**42**	13	18	0.1141	*много испод*	**91**	-1.2051	-54.3	46	6	1	0	0	6.9
Фоча	**57**	33	7	0.1802	*много испод*	**93**	-0.9146	-38.4	62	4	2	1	1	14.3
Мраковица	**8**	4	1	0.0574	*изузетно испод*	**103**	-1.5767	-91.8	8	3	0	0	0	2.8
Зворник	**57**	25	26	0.1940	*много испод*	**106**	-0.8632	-46.4	54	6	2	1	0	9.5
Шипово	**30**	19	7	0.0476	*изузетно испод*	**107**	-1.6689	-71.9	28	3	1	0	0	10.0
Невесиње	**9.5**	4	8	0.0655	*изузетно испод*	**82**	-1.5104	-88.4	12	4	0	0	0	2.4
0Р (мин)	**2.9** *Градишка*	*1.3* *Градишка*	*14*	*0.014* *Нови Град*	*изузетно испод* *Нови Град*	**70** *Требиње*	*-2.1865* *Нови Град*	*-96.5* *Градишка*	*3.0* *Градишка*	*1.0* *Дринић*	*0.0* *Бања Лука*	*0.0* *Бања Лука*	*0.0* *Бања Лука*	*1.5* *Градишка*
0,5Р (медијан)	***24.5*** *Гацко*	***11.0*** *МркоњићГ.*		***0.07*** *Бијељина*	***изузетно испод***	***99*** *Чемерно*	***-1.5*** *Бијељина*	***-76.1*** *Билећа*	***23.9*** *Билећа*	***4.0*** *Гацко*	***1.0*** *Гацко*	***0.0*** *Бања Лука*	***0.0*** *Бања Лука*	***5.7*** *МркоњићГ.*
1Р (макс)	70.0 *Соколац*	32.7 *Фоча*	*7*	0.3 *Соколац*	***мало испод*** *Соколац*	129.0 *ХанП.*	-0.64 *Соколац*	-30.9 *Соколац*	69.1 *Соколац*	8.0 *Соколац*	3.0 *Соколац*	1.0 *Соколац*	1.0 *Фоча*	14.3 *Фоча*

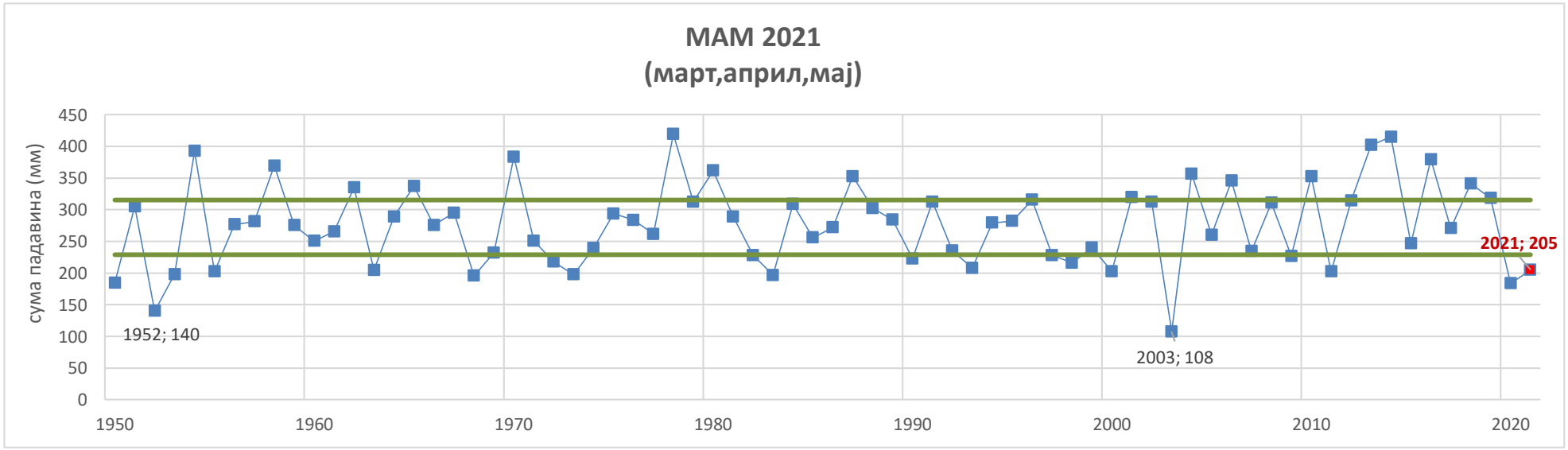
Јунска мјесечна количина падавина се кретала од 1 мм Мљечаница до 70 Соколац; за РС простор у цјелини, вишегодишњи просјек 1989-2018 износи 96 mm док је јуна 2021 износила само 27mm. Према категоризацији заснованој на перцентилима, тип времена је на граници врло суво (југ) екстремно суво (сјевер). Највиши дневни максимум, 33 mm Фоча 7јун.

Просјечан дефицит износи -72 %. Мјесечна сума количине падавина у милиметрима, регионално: сјеверозапад од 1 Мљечаница до 37 Рибник; сјевер 20 Добој до 28 Србац; Романија од 52 Хан Пијесак до 70 Соколац; источни крајеви од 14 Бијељина до 57 Фоча; на југу од 10 Невесиње до 52 Чемерно.

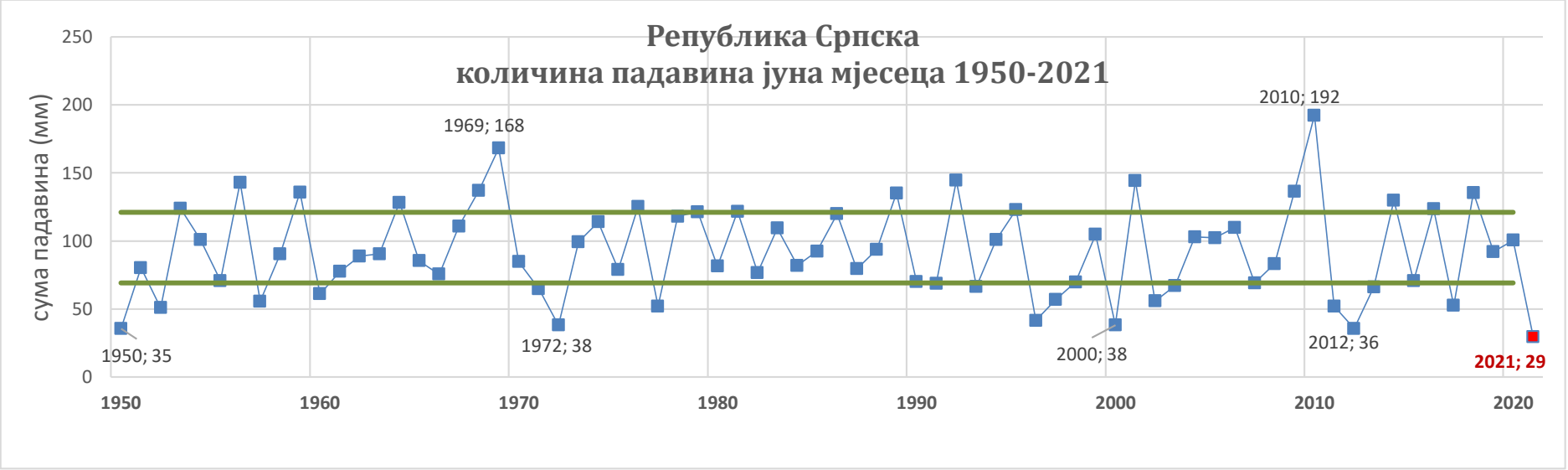
Највећа сума количине падавина током прве декаде јуна регистрована је у Фоча 55 мм, у другојСоколац, 33 мм, а у трећој декади Зворник 25 мм.

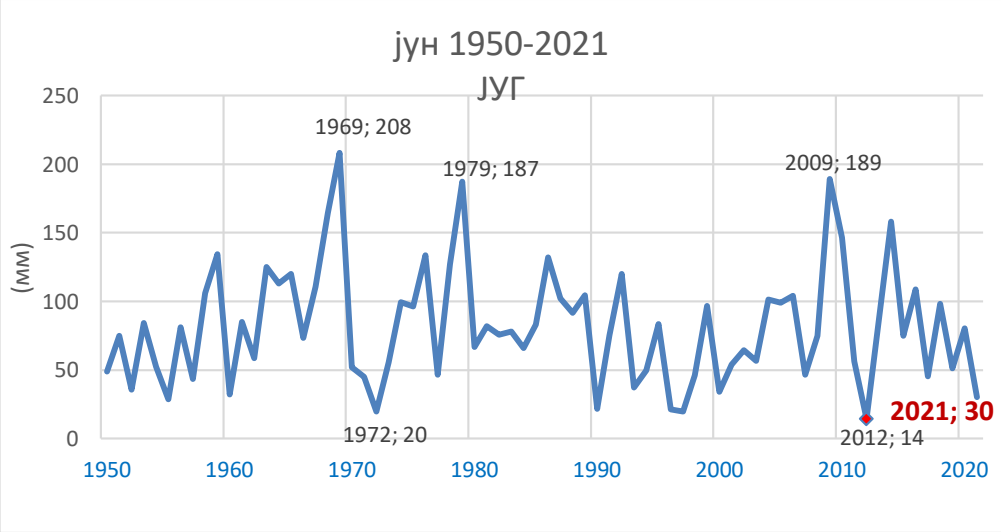
Број дана с падавинама кретао се од 3 Градишка до 13 Соколац. Стандардизовани индекс падавина је био у распону од -2.19 Нови Град до -0.64 Соколац тј (перцентили 0.01 и 0.26 респективно). Према категоризацији на основу перцентила падавина, просјек временског стања по карактеристичним климатским регијама је: запад: 0.04 P, врло суво (SPI -1.44); сјеверозапад 0.02 P, граница врло суво /екстремно суво (SPI -1.55); сјевер 0.11 P, суво (SPI -1.25); исток 0.13 P, суво (SPI -1.16); Романија 0.17 P, суво (SPI -1.01); Подриње 0.11 P, суво (SPI -1.26); југ 0.12 P, суво (SPI -1.23). Треба имати у виду да категоризација заснована на стандардизованом индексу падавина (SPI) тј припадајућим перцентилима, подразумјева да се мјесечне падавине покоравају Нормалној или Гаусовој расподјели, што није случај у реалности, са емпиријском расподјелом заснованој на мјерењима и да је суша на терену интензивнија с обзиром да су и пролећне кише биле испод просјека (205мм).

Прољеће 2021

Количина падавина за јун 2021, осредњено за територију Републике Српске, као и за сјевер/југ посебно за низ година од 1950-2021:

извјештај припремила Нада Рудан, Бањалука, 15.06.2021.г